No. 111. 1843.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

DONDERDAG 14 SEPTEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat in den loop dezer maand door de Heeren Opperbrandmeesters, vergezeld door den Kommissaris van Policie en den Stads-Architect, zal worden gedaan eene generale Brandschouwing, waarbij naauwkeurig zal worden gelet, of de stookplaatsen zijn gezuiverd, en of alle brand en ligt vuurvattende stoffen, op eenen genoegzamen afstand van de schoorsteenen en verdere stookplaatsen zijn verwijderd en geborgen. Met uitnoodiging om gemelde Opperbrandmeesters in hunne te doene inspectie geenszins te belemmeren, en met waarschuwing voorts dat allen en een iegelijk zonder onderscheid, die zullen worden bevonden te zijn in contraventie van het reglement op het weren van Brand, zullen worden beboet en gestraft overeenkomstig de bepalingen tegen de overtreders gestatueerd.

BREDA, den 11. September 1843.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den September.

Z. M. is voornemens te Eu eene galerij te doen oprigten, welke den naam van *Victoria* zal voeren. In deze galerij zullen geplaatst worden schilderijen, voorstellende de verschillende tooneelen, gedurende het verblijf Harer Britsche Majesteit, zoo als de ontscheping te Treport, de aankomst op het kasteel van Eu, het landelijk feest in het bosch, de wapenschouwing in tegenwoordigheid van Prins *Albert*, het vertrek, enz. Deze schilderijen zijn toevertrouwd aan het penseel van de heeren *Paul Delaroche* en *Morel Fatio*. Eerstgenoemde heeft de schets der ontscheping reeds voltooid, en dezelve, daags vóór het vertrek van H. M., reeds aan HH. MM. voorgesteld.

— De heer *Mendizabal* is van hier vertrokken, maar niet, gelijk men gezegd had, naar Engeland; hij heeft zich naar het departement der Opper-Pyreneën begeven, naar het schijnt niet om de wateren te Bagnères te gebruiken, maar welligt ook om digter bij Spanje te zijn, nu zich aldaar weder nieuwe onlusten vertoonen.

— Gisteren hielden de ministeriële bladen de volgende telegraphische depêche:

» *Bayonne, den 9den September.*

» De generaal *Narvaez* heeft, bij eene wapenschouwing over het garnizoen, aan de troepen medegedeeld, dat aan de soldaten van het regement del Principe gratie is verleend. Aan onderscheidene officiers, onderofficiers en soldaten van dat regement, die tegen het oproer gestreden hebben, zijn verhoogingen van rang en decoratiën verleend. De troepen hebben veel geestdrift doen blijken."

— Aangezien er gisteren geene telegraphische depêches uit Perpignan waren bekend gemaakt, die toch ten gevolge der gebeurtenissen te Barcelona zeker door het gouvernement moesten ontvangen zijn, verspreidden zich allerlei ongunstige geruchten nopens den verderen loop van zaken aldaar; men zeide dat de opstand den 7den nog voortduurde en de zich te Barcelona opgeworpen hebbende centrale junta meester van de stad was. Werkelijk heeft men heden de brieven en dagbladen uit Barcelona tot den 5den ontvangen, die bevestigen dat de opstandelingen de overhand bekwamen, en dat *Prim*, die gelijk uit de vorige berigten blijkt, met een regement van uit de citadel in de stad gerukt was, door de insurgenten weder uit dezelve verdreven was. De hoofden van den opstand hebben daarop de hevigste proclamatiën uitgevaardigd. Bij een derzelve van het 3de vrijbataillon van Katalonie, worden de leden van het voorloopig gouvernement te Madrid, bepaaldelijk *Lopez* en *Serrano* voor verraders, lafhartigen en voor beulen van de vrijheid en van het vaderland verklaard, en met de doodstraf al deszelfs aanhangers of de gematigde partij bedreigd. — Bij een ander dergelijk stuk worden alle ambtenaren en militairen, die binnen 24 uren de centrale junta niet erkennen, van hunne betrekking ontzet. De junta wachtte nog steeds hulp van buiten, terwijl allerlei geruchten verbreid werden om de opgewondenheid gaande te houden. De stad had een allertreurigst voorkomen; wie van de burgers vlugten kon, heeft de wijk genomen; gesneuvelden en gekwetsten werden in de zaal van den schouwburg neergelegd, maar er was geen heelmeester om de laatsten te verzorgen. — Deze staat van zaken schijnt den 6den te hebben voortgeduurd, en er dien dag hoofdzakelijk aan de zijde van de haven te zijn gevochten, van welke *Prim* nog meester was, even als van de citadel en van de forten Barcelonetta en Montjuich ten zuiden en noorden van de stad, in welk laatste fort de kolonel *Echaleeu* den 5den nog het bevel voerde; hij had nog geen schot gedaan, dan om een hoop insurgenten te beletten een nabijgelegen kruidmagazijn te ledigen. Intusschen heeft men heden de volgende telegraphische depêche ontvangen:

Perpignan, 7 September.

» Den 7den des namiddags te vijf uren is het fort Montjuich begonnen de Atarazanas te beschieten.

» Eene artillerie-brigade, van Molins del Rey en 400 miliciens van Iqualada zijn te Gracia gekomen; de miliciens van Vich, Villafranca, Manresa en Berga zijn insgelijks op weg om de operatiën van den kapitein-generaal tegen de insurgenten te ondersteunen.

» De kolonel *Sayas* heeft het kommandantschap van Montjuich op zich genomen."

Uit deze depêche blijkt, dat de opstand nog in den avond van den 7den niet bedwongen was, en dat *Prim* steeds versterking afwachtte om met meer kracht te handelen. Het fort Montjuich, dat nu ook eenen nieuwen kommandant bekomen heeft, heeft zijn vuur weder tegen de ongelukkige stad geopend. Volgens het *Journal des Débats* was Mataro en eenige nabijgelegen plaatsen voor de junta gezind, maar namen Girona, Vich, Manresa, noch de binnengedeelten van Katalonie, deel aan den opstand.

— Een Parijsch blad laat zich wegens de gebeurtenissen te Barcelona aldus uit:

» De regering alhier was onderrigt van alles wat er te Barcelona gebeuren zou. Van beide zijden beraamde men zijne plannen bijna opentlijk, of liever twee naijverige natiën betwistten elkander hunnen invloed. Don *Rafael Degollada*, voorzitter van de nieuwe junta te Barcelona, een ayacucho of esparterist, die zich zeer op den voorgrond plaatst, vroeger door *Espartero* tot lid van de regtbank van eersten aanleg te Barcelona is benoemd, in 1841 tot afgevaardigde is verkozen en een van de ijverigste aanhangers van den ex-Regent blijft, heeft, vooral eene groote rol gespeeld bij de laatste gebeurtenissen te Barcelona.

» *Baiges*, die bij den laatsten aanval is gesneuveld, was een andere bestendige handlanger van *Espartero*, bij wien hij ten tijde van het bombardement dezer stad de wijk heeft genomen. Beide deze partijen hadden gemeene zaak gemaakt met de republikeinen, zich voorbehoudende om zich later weder van hen af te scheiden.

» Met gemeen overleg bepaalde men het tijdstip, waarop de thans uitgebroken opstand zou aanvangen. Al deze toebereidselen maakte men in het openbaar; dagelijks weken er meer rijke en vreedzame ingezetenen uit; bijna 20,000 huisgezinnen hadden de stad verlaten. De overheden namen geene andere voorzorgen, dan om zich in de citadel op te sluiten, met eene bezetting van 3000 man infanterie, 600 ruiters en eenige artillerie.

» De oproerlingen van hunnen kant telden onder hunne aanhangers, in de eerste plaats het bataillon van 800 vrijwilligers der junta, die geene anderen zijn dan de werklieden, die aan de slechting der vestingwerken hebben gearbeid, vervolgens het 3de bataillon van de nationale garde, bestaande uit republikeinen en onder bevel van *Terradas*, eindelijk eenige kompagnieën van de nationale garde van Mataro en de scherpschutters uit de omstreken van Urgel, in het geheel iets meer dan 2000 man.

» Al deze lieden waren goed betaald, en evenwel kende men in de stad niemand, die de benoodigde gelden zou hebben kunnen verschaffen. Van waar kwam dat geld? Een ieder wist het te zeggen; men noemde Engeland.

» Men kent de voornaamste gebeurtenissen van deze worsteling; veel bloeds heeft er aan beide zijden gevloeid. Maar er is eene omstandigheid, waarop wij niet kunnen nalaten de aandacht te vestigen.

» Het geschut der oproerlingen heeft dat der Regering beantwoord. Men weet, dat men, om het geschut te bedienen, eenige kennis en eene practische opleiding noodig heeft, die de nationale garde even als de vrijwilligers missen. En evenwel waren er onder hen bekwame kanonniers. Zouden dezen niet door de Engelsche schepen verschaft zijn?

» De oproerige beweging is voorzeker na de laatste depêches voortgezet, en men wacht met ongeduld den uitslag daarvan.

» Een van de verzoeken der naar Madrid gezonden commissarissen bestond daarin, dat men het zenden van troepen naar Katalonie zou staken. De regering te Madrid daarin toegestemd hebbende, hebben deze troepen te Sarragossa en Lerida halt moeten houden. Ten gevolge hiervan heeft *Prim* slechts 3000 man te zijner beschikking. Deze heeft alle nationale gardes uit den omtrek opgeroepen en was voornemens om, tot de op handen zijnde aankomst der troepen, verdedigenderwijze te werk te gaan."

— Ter beurze van heden (11 *September*) waren genoteerd 5 pCt. 121,20; 3 pCt. 82; Nap. r. 107,90; Rom. L. 106.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11den September.

De *Preussische Allgemeine Zeitung* berigt, dat Z. M. de keizer van Rusland en Z. K. H. de hertog *van Leuchtenberg* den 6den dezer op het koninklijk lustslot Sanssouci, nabij Berlijn, en Z. K. H. de grootvorst *Michael*, alsmede Z. K. H. de erfgroothertog *van Saxen-Weimar* in die hoofdstad zelve zijn aangekomen.

Uit berigten uit Stettin blijkt, dat Z. M. de keizer van Rusland, de reis van St. Petersburg met het oorlogsstoomboot *Kamtschatka* gedaan heeft, en den 6den dezer te Stettin aangekomen is.

Te Karlsruhe hebben in den avond van den 2den ten gevolge van het duel tusschen den heer *v. Göler* en den russischen gardekapitein eenige onlusten plaats gehad. De *Karlsruher Zeitung* deelt daaromtrent het volgende mede:

» Den 2den dezer had tusschen den Badenschen luitenant der artillerie *von Göler* en den Russischen luitenant *von Werewkin* in de nabijheid dezer stad een duel op pistolen plaats, hetwelk ongelukkig daarmede eindigde, dat laatstgenoemde doodgeschoten werd, terwijl *von Göler* ten gevolge eener bekomene wonde den 4den dezer overleed. Daar in het eerst voornamelijk militairen bij dit tweegevecht betrokken schenen te zijn, werd terstond door de bevoegde militaire overheid een geregtelijk onderzoek ingesteld; dezelve verkreeg ten gevolge van de ontvangen inlichtingen, dat er alle reden bestond, om zoo wel de beide secondanten als den heer *Moritz von Haber*, welke tot het tweegevecht aanleiding gegeven had, in hechtenis te doen nemen, hetgeen gisteren avond zonder stoornis der orde plaats had.

» Maar omstreeks acht ure schoolde voor het huis van den heer *von Haber* eene aanzienlijke volksmenigte te zamen, die noch aan de vermaningen der policie-beambten om uiteen te gaan, noch aan de verzekering, dat er reeds geregtelijke vervolgingen begonnen waren, gehoor gaf. Daar men er, ondanks het aanrukken van eenige detachementen militairen, niet in slaagde om de rust te herstellen, maar de wanorde integendeel toenam, en de volksmassa onder geschreeuw en gefluit het in hechtenis nemen van de voornaamste rustverstoorders belettede, de vensters van het huis insloeg, de luiken afrukte en pogingen deed om de poort van het voorplein open te loopen, zoo werd het noodig eene sterkere militaire magt te ontwikkelen. Alvorens deze echter op de plaats kon aankomen, gelukte het eenigen rustverstoorders, om door de vensters en eene opengebrokene zijdeur in het huis door te dringen en eenig huisraad te vernielen; het kantoor en de kas konden toen reeds genoegzaam bewaard worden, om allen toegang te beletten. De infanterie rukte nu gelederwijze aan, dreef de volksmassa, welke zonder weerstand te bieden achteruit week, uiteen, en bezette het huis des heeren *von Haber* en de nabuurige straten; de kavallerie werd intusschen gebezigd om de straten allengs geheel te zuiveren en eenige rustverstoorders, die de vensters van sommige door Israëliten bewoonde huizen insloegen, te verjagen. Een aantal personen zijn in hechtenis genomen. Na middernacht was de rust volkomen hersteld. Van wege de overheid is reeds een geregtelijk onderzoek aangaande dit betreurenswaardig voorval begonnen; bij eene openbare afkondiging zijn de burgers tot het bewaren der orde vermaand en alle zamenscholingen ten strengste verboden; over het geheel zijn alle maatregelen genomen, om de herhaling van dergelijke tooneelen des noods met aanwending der uiterste middelen te beletten.

Deze maatregelen en het opkomen van hevige regenbuijen hebben dan ook het gevolg gehad, dat den 6den de plegtige begrafenis van den overleden luitenant *von Göler* zonder aanmerkelijke rustverstoring, waarvoor men zeer bevreesd was, is afgeloopen. Wel werden hier en daar beginselen van zamenscholingen opgemerkt, en in afgelegen straten eenige vensters ingeworpen en andere buitensporigheden beproefd; maar dezelve werden terstond door de gewapende magt onderdrukt en de schuldigen in hechtenis genomen. Volgens berigten van den 7den was het toen stil, en vleide men zich dat ook de avond rustig zou afloopen.

— In eenen brief uit Konstantinopel van den 23sten Augustus, door de Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* medegedeeld, leest men:

» In den ochtend van den 18den dezer werd door het lossen van het geschut de geboorte eener Prinses aangekondigd.

» In den loop der vorige week zijn vier Perzische Prinsen en eene Prinses, kinderen van eenen broeder des thans regerenden Schachs van Perzie, te Konstantinopel aangekomen, ten einde van de Porte eene wijkplaats en bescherming te erlangen tegen de vervolging der regering van hun vaderland, hetgeen hun dan ook bereidwillig is toegestaan geworden. Nog meerdere Perzische vlugtelingen van hoogen rang bevinden zich op Turksch grondgebied, die allen met de meest mogelijke gastvrijheid zijn opgenomen. Deze omstandigheid schijnt eenen ongunstigen invloed te hebben op den gang der vredesonderhandelingen, die te Erzerum gevoerd worden, daar zij den Schach in zijne hardnekkigheid stijft, ofschoon zij voor hem, in geval van oorlog, hoogst gevaarlijk zou kunnen worden.

» In Montenegro moet eene sterke gisting heerschen, ten gevolge waarvan de Porte krachtige maatregelen tegen vijandelijkheden, die van deze zijde zouden gepleegd kunnen worden, doet nemen."

ENGELAND.

LONDEN, den 10den September.

Het koninklijk stoomjagt *the Victoria and Albert*, heeft den overtogt van Treport naar Brighton, een afstand van 73 engelsche zeemijlen, in zes uren en 10 minuten volbragt en is dus al den vaartuigen van het smaldeel vooruitgestevend.

De *Times* liet zich in zijn nommer van den 7den over het toen reeds volbragt bezoek te Eu nog als volgt uit:

» Ten laatste spoedt de koninklijke uitspanningstogt ten einde, en als onze lezers deze regelen lezen, doorklieven Hare Majesteit de Koningin en haar gemaal de zee, in de rigting van het weinig uitlokkende strand van Brighton. De ontvangst vol eerbied te Treport, het landelijk feest te Eu, de wapenschouwing aldaar, het concert, de koninklijke begroetingen en het hartelijk vaarwel van: » onzen broeder van Frankrijk," behooren voortaan tot de geschiedenis, en zullen te spoedig voor de gewone gastmalen en rijtogtjes van het kasteel van Windsor plaats maken. Intusschen bestaat er geenerlei kenteeken, dat de sombere voorspellingen der Fransche drukpers verwezenlijkt zullen worden. Wij kunnen onzen landgenooten er niet mede geluk wenschen, dat het hart van *Lodewijk Philippus* zoo zeer door onze jeugdige Koningin is betooverd, dat hij in eene ontruiming van Algerie, eene restauratie van generaal *Espartero* of eene wijziging van het verbod van invoer van Engelsch flanel en aardewerk heeft toegestemd. De dagen van zulk eene ridderlijke handelwijze zijn, vreezen wij, voorbij. Niets is uitgelekt, of zal, vreezen wij, uitlekken van eene neiging van den Koning der Franschen, om ze te doen herleven. Wat in de geheimzinnige zamenkomsten, tusschen de twee uitgeleerde staatslieden, den heer *Guizot* en lord *Aberdeen*, bij deze persoonlijke ontmoeting verhandeld is, is ons onbekend. Maar wij zijn gelukkig geen oogenblik beducht, dat de staatkundige onderhandelingen tusschen de Engelsche en Fransche souvereinen, gedurende de pauzen van het groot concert of van een der gastmalen, op de gesprekken der staatslieden eenigen wezenlijken invloed hebben uitgeoefend."

Maandag wordt als de dag genoemd, op welken de Koningin en haar Gemaal den zeetogt zullen hervatten. Sommigen meenen dat zij zich terstond naar Ostende begeven, anderen dat zij alvorens het kasteel van Walmer denken te bezoeken.

— Lord *Aberdeen* is reeds donderdag avond in deze hoofdstad teruggekomen. Sommigen willen weten, dat H. M. verlangd zou hebben, ook door sir *R. Peel* op den togt naar Frankrijk vergezeld te worden, maar dat die staatsman zich daarvan heeft moeten verontschuldigen, uit hoofde de toestand zijner gezondheid, die volgens hen door sterke inspanning bij de vervulling zijner ambtspligten merkelijk geleden heeft, zulks onraadzaam gemaakt zou hebben.

— De Fransche gezant, graaf *de St. Aulaire*, wordt eerst tegen het einde van November alhier terugverwacht.

— De Russische minister, baron *Brunnow*, bevindt zich thans te Douvres, ten einde aldaar HH. KK. HH. den Grootvorst *Michael* en de Grootvorstin *Helena* te ontvangen. De juiste dag hunner aankomst is intusschen nog niet bekend.

— De beroemde zeereiziger sir *John Ross* is van zijne ontdekkingsreis in de Zuidzee herwaarts wedergekeerd, en schijnt over den uitslag van zijnen togt bijzonder voldaan te wezen.

— Het is gelukt, eenige voorname Rebeccaïten in handen te krij-

gen, echter niet dan na een bloedig gevecht, laatstleden Vrijdag, bij het dorp Llanon, tusschen hen en de gewapende policie, onder aanvoering van den kapitein *Napier*, gehouden. Men zegt, dat een der gevangenen, die een gevaarlijk schot in den arm bekomen heeft, *David Hughes* heet, en de zoon is van een bemiddeld pachter, die hoofdaanvoerder, of zoogenaamde *Rebecca*, zou wezen. Hij was, even als de overigen, welke gedurende de vernieling van een tolhuis overvallen zijn, in vrouwenkleederen vermomd.

— *Espartero* blijft in groote afzondering leven, brengt den meesten tijd in de fraaije tuinen door, die bij zijne tegenwoordige verblijfplaats Abbey Lodge, in Regents park, behooren, of doet, door niemand van zijn gevolg vergezeld, uitgestrekte wandelingen. De Lord Maire van Londen, tot hem gegaan om hem uit te noodigen ter bijwoning van den eeremaaltijd op het stadhuis, heeft hem niet aangetroffen.

— Alle berigten uit Manchester stemmen daarin overeen, dat het fabrijkwezen aldaar zich van zijne kwijning herstelt, waardoor het werkvolk goed daggeld verdient en de fabrijkanten op toenemende winsten mogen rekenen.

— Volgens een te Plymouth ingekomen berigt, zou Hr. Ms. sloepschip *Fantome*, van 16 stukken, den 24 Junij totaal verongelukt zijn, gedurende een orkaan, die toen op de kust van Monte Video woedde, en door welken ook verscheiden andere schepen zijn vernield. Van een fransch barkschip, tot dit getal behoorende, zouden de kapitein en dertien man der equipage verdronken wezen.

— Vader *Matthew*, de matigheidsprediker, heeft Londen nu verlaten en bevindt zich te Norwich. Terwijl zijn eigenlijk doel nog altijd door sommige dagbladen in een bedenkelijk daglicht gesteld wordt, heeft in laatstgenoemde stad eene hem hoog vereerende en indrukmakende plegtigheid plaats gehad. De Bisschop van Norwich namelijk heeft zich naar de groote zaal begeven, waar de iersche geestelijke, door eene aanzienlijke menigte omringd, hem toefde, en heeft eene plegtige toespraak tot hem gerigt, die hij aanving met te zeggen hoe hij zich gedrongen gevoeld had daar te komen, in weerwil van het gerucht, dat degenen die buiten waren hem zulks zouden hebben willen beletten. Hij was, zeide de Prelaat verder, niet gekomen om den heer *Matthew* als roomsch katholijk priester te begroeten, want openlijk erkende hij het voornemen dat hij de leer dier Kerk zou blijven bestrijden; maar hij kwam om hem als Christenbroeder de hand te reiken, als op onzijdig grondgebied, waar Christenen van alle belijdenissen zich moesten verheugen in hunne vereeniging tot bevordering van een gemeenschappelijk en heilig doel. Hij had de gedragingen van vader *Matthew* naauwlettend gadegeslagen, en was, na vroegere miskenning, overtuigd geworden dat hij geen ander oogmerk had dan matigheid onder alle standen te bevorderen. Hierin wenschte hem de Bisschop gelukkigen voortgang, tot medewerking hiertoe spoorde hij al de aanwezigen aan, want dit was het beste middel om Engeland, gelijk ieder ander land der wereld, te behouden en voorspoedig te maken.

De geestelijke vader betoonde zich zeer ontroerd door deze toespraak, en hield vervolgens eene redevoering, in welke hij de betuiging herhaalde dat hij zich niet met godsdienstige geschilpunten inliet, terwijl hij het verder aan den invloed der matigheidsgenootschappen toeschreef, dat thans in Ierland duizenden tot politieke oogmerken vergaderden, zonder dat men van bloedstorting hoorde, terwijl vroeger zeldzaam een gering getal menschen, met zoodanig doel, bijeenkwam, of moord en brandstichting waren er het einde van.

— Te Dublin meent men te bespeuren, dat het volk de talrijke openbare vergaderingen moede wordt; althans de zucht om aan eene zoodanige vergadering, welke eerstdaags te Loughrea gehouden moet worden, deel te nemen, was ongemeen gering. Intusschen gaat het Gouvernement voort met het vermeerderen der troepen in Ierland.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gecons. 95 drie achtste; Nederl. 2½ pCt. 53; dito 5 pCt. 101¼; Spanje 19.

BELGIE.

BRUSSEL, den 12den September.

— Te Ostende maakte men den 8sten September reeds alle toebereidselen voor de ontvangst der koningin van Engeland, die den 14den verwacht werd. De vaartuigen der belgische zeemagt zijn derwaarts getrokken. Sommigen vleijen zich, dat de koningin met haar gemaal ook te Brussel zal komen. De *Commerce Belge* oppert het vermoeden, dat dit bezoek ten doel heeft, om voor te komen, dat men aan het reistogtje naar En eene te groote staatkundige beteekenis geve.

Men verneemt voorts de volgende bijzonderheden nopens de aanstaande komst en het verblijf van H. M. de Koningin van Engeland alhier te lande. H. M. zal den 14 of 15 te Ostende aankomen, en de volgende dagen Brugge en Gent bezoeken, doch telkens des avonds te Ostende terugkeeren. Den 18 zal de Koningin zich naar Antwerpen begeven, en nog denzelfden avond op Laeken aankomen. Den volgenden dag zal H. M. Brussel bezoeken en des namiddags naar Ostende terugkeeren. Den 20 zal Zij zich wederom naar Engeland inschepen.

Gisteren is een officier van de engelsche marine met depêches op Laeken gekomen, ten gevolge waarvan HH. MM. zich kort daarop naar Ostende begeven hebben; ook zijn 's konings kinderen de Hertog *van Braband*, de graaf *van Vlaanderen* en de prinses *Maria* heden over den spoorweg derwaarts vertrokken. Men verwacht, dat de koningin van Engeland Woensdag te Ostende zal aankomen. Reeds zijn een groot getal personen van hier naar Ostende vertrokken, om bij de ontscheping van de britsche koningin tegenwoordig te zijn. Ook zijn de troepen over den spoorweg derwaarts vertrokken, die tijdens het verblijf der hooge gasten er dienst moeten doen.

— De hooge geestelijkheid in Belgie heeft aan de pastoors der gemeenten eenen herderlijken brief geschreven, waarin met ernst tegen de slechte boeken gewaarschuwd wordt, die zoo wel de godsdienst als de zeden aanranden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den September.

Gisteren heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal wederom eene openbare zitting gehouden.

Zijn ingekomen onderscheidene verzoekschriften, als: van korenmolenaars te Haarlem, tegen de voorgestelde belasting op de inkomsten, voor zoo verre de vaste goederen betreft; van een commissionnair uit Gelderland, tegen de wijs der heffing van het inkomend regt op de steenkolen; een adres, houdende bedenkingen op het ontwerp nopens de successie en sommige bepalingen der voordragt, betrekkelijk de inkomsten; van grondeigenaren te Ootmarssum, tegen dat zelfde ontwerp; van Gedeputeerde Staten van Zeeland, tegen de opheffing van het hof in die provincie; van logementhouders te Amsterdam, die hunne bezwaren te kennen geven nopens de wet op het personeel, voor zoo ver hun beroep betreft; van een' Notaris te Alkmaar tegen de voordragt nopens het zegel; van den raad der stad Assen tegen de opheffing van het provinciaal geregtshof van Drenthe; van verveeners uit Overijsel, die de afschaffing van den accijns op den turf verlangen; van grondeigenaars uit Rotterdam tegen de wet op de inkomsten; van landeigenaren te Groningen over hetzelfde onderwerp, en eindelijk van *C. van der Tuuk*, te Haarlem, terugkomende op vroeger ingediende financiële stukken. — Al deze adressen worden naar de daartoe gestelde commissie verzonden.

De centrale afdeeling brengt haar algemeen verslag uit:

1°. Over het ontwerp van wet nopens het zegel. — Drukken en ronddeelen van het verslag. De beraadslagingen worden bepaald op aanstaanden Vrijdag, des morgens ten 11 ure.

2°. Over de ontwerpen van wet, uitmakende de staatsbegrooting van uitgaven en middelen over 1844 en 1845. — Drukken en ronddeelen van dat verslag, terwijl de dag der beraadslagingen nader zal worden bepaald.

De voorzitter geeft kennis, dat tot leden der commissie, belast om rapport uit te brengen over het verzoekschrift van den heer *W. J. Alpherts*, uit Culenborg, nopens dispensatie, gekozen zijn: voor de 1ste afdeeling, de heer *van Nes*; voor de 2de, de heer *van Akerlaken*; voor de derde, de heer *van Panhuys*; voor de 4de, de heer *Gouverneur*, en voor de 5de, de heer *Schooneveld*.

De heer *Romme* vraagt het woord. Hij herinnert de Kamer, dat onlangs door zekere juffrouw *Marcus*, weduwe *Bogaert*, uit Zevenbergen (Noordbraband), een adres is ingediend, houdende klagten tegen het algemeen armbestuur aldaar, dat geweigerd heeft aan de adressant eenigen onderstand te verleenen, schrijvende zij dit toe aan onverdraagzaamheid. Het armbestuur te Zevenbergen van dat adres kennis bekomen hebbende, heeft het van deszelfs pligt geoordeeld de redenen te ontvouwen, waarom het dien onderstand geweigerd heeft, ten einde de beschuldiging van partijdigheid en onverdraagzaamheid van zich af te weren. — De redenaar, dit adres aanbiedende, wil niet treden in een onderzoek nopens de daarin aangevoerde gronden, doch alleen doen opmerken, dat uit de namen van het adres van het armbestuur zal blijken, dat de kerk, waarin zij weduwe gedoopt is, vertegenwoordigd wordt door een' der achtenswaardigste burgers van Zevenbergen. — Dit adres zal aan de commissie voor de verzoekschriften worden verzonden.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, gaat de vergadering uiteen tot aanstaanden Donderdag, des namiddags ten 2 ure.

Bij eene gewijzigde voordragt aan de Kamer medegedeeld, betrekkelijk de organisatie van de regterlijke magt, wordt geene melding gemaakt, zoo als bij het oorspronkelijke ontwerp voorgesteld was, van het afschaffen van eene of meer arrondissements-regtbanken, en wordt, met opheffen van de thans bestaande provinciale geregtshoven, op nieuw de vestiging van vijf provinciale hoven voorgesteld, waarvan de zetels zullen zijn in 's Hertogenbosch, Arnhem, 's Gravenhage, Amsterdam en Leeuwarden. De hoven van 's Gravenhage en Amsterdam zullen bestaan ieder uit 1 president, 1 vice-president, 9 raadsheeren, 1 procureur-generaal, 2 advocaten-generaal, 1 griffier en 2 substituut-griffiers; de overige uit 1 president, 1 vice-president,

7 raadsheeren, 1 procureur-generaal, 1 advocaat-generaal, 1 griffier en 1 substituut-griffier. Voorts wordt voorgesteld, dat in zaken vermeld bij art. 68 van de wet op het beleid der justitie, de provinciale hoven met vijf raadsheeren regt zullen spreken.

In de memorie van beantwoording, bij dat gewijzigd ontwerp gevoegd, zegt de Regering, met genoegen uit het voorloopig verslag ontwaard te hebben, dat de groote meerderheid der leden verklaard heeft, geen twijfel te koesteren omtrent de grondwettigheid der tegenwoordige voordragt.

Aan het gevoelen van die leden, welke eene grootere inkrimping van het getal hoven, dan bij het wetsontwerp is voorgesteld, verkieslijk vinden, en zelfs verlangen zouden, dat getal tot op twee verminderd te zien, heeft de Regering haren bijval niet kunnen schenken. De Regering zegt, dat hoe veel aanlokkelijks eene dergelijke vermindering ook bij den eersten oogopslag moge aanbieden, onderscheidene bepalingen der bestaande wetgeving, vooral van het Wetboek van Strafvordering, daartegen gewigtige bezwaren opleveren. Daarenboven zouden daardoor nog meerdere belangen gekwetst worden, zonder dat men een aanmerkelijk verschil in de bezuiniging verkreeg.

Nopens de bedenking betrekkelijk Limburg, wordt in de antwoorden het volgende gezegd:

« De door een lid, op grond der bepaling van art. 12 der Duitsche Bonds-acte geopperde bedenking, kan geen bezwaar tegen deze wet opleveren, alzoo het, daargelaten de vraag, of de provinciale hoven *hoven van derde instantie* genoemd kunnen worden? zeker is, dat dit artikel in de eerste plaats, krachtens deszelfs uitdrukkelijke bepaling, niet toepasselijk is op landen, welke reeds in het bezit van dergelijke hoven waren, gelijk het geval was met dat gedeelte van Limburg, hetwelk in betrekking staat tot den Duitschen Bond, en in de tweede plaats niet toepasselijk gemaakt kan worden op eene landstreek, welke, gelijk het Hertogdom Limburg, met goedvinden van den Duitschen Bond, een integrerend deel van het Rijk der Nederlanden uitmaakt en tot den Bond alleen behoort uit het oogpunt van sommige verpligtingen, als in het belang van de algemeene regten van denzelven daargesteld, en niet van de inwendige regeling der justitie, waaromtrent zij onderworpen is aan de algemeene wetgeving van het Rijk, waarvan zij een deel uitmaakt.

« De juistheid van die beschouwing wordt bevestigd, niet alleen door hetgeen vroeger met het Groothertogdom Luxemburg plaats had, maar ook door de beschouwing van den tot op dit oogenblik bestaanden staat van zaken.

« Het provinciaal hof van Limburg is gevestigd te Maastricht, welke stad niet gelegen is op het grondgebied, dat in betrekking staat tot den Duitschen Bond, en de jurisdictie van den Hoogen Raad der Nederlanden strekt zich over het geheele Hertogdom uit.

« De eenige verandering, welke volgens het ontwerp van wet in den bestaanden staat van zaken gebragt wordt, is deze, dat het hof in 's Hertogenbosch, in plaats van te Maastricht, gevestigd zal zijn. »

— Bij koninklijk besluit van 9 September jl., n°. 41, is tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, *J. A. Waldeck*, commissaris van politie te 's Gravenhage.

— Bij Zr. Mts. besluit van den 7den September 1843, n°. 71, is aan den gepensionneerden luitenant-kolonel van het wapen der infanterie in Oost-Indie, *F. E. Neuhaus*, vergunning verleend tot het voortdurend dragen der activiteits-uniform van zijn vroeger wapen.

— Bij Zr. Mts. besluit van den 5den September jl., n°. 60, is tot secretaris der gemeente Huijbergen, provincie Noord-Braband, benoemd *J. B. van den Boom*, in plaats van *W. Wesenbeek*, overleden.

190ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

10e Trekking. N°s. 9939, 9089, 19211, ieder *f* 1000.

11e —— N°. 13166, *f* 50,000; N°. 457 en 3289, ieder eene premie van *f* 1000; N°s. 2043, 1787, ieder *f* 1000.

12e —— N°s. 18262, 1172, 1926, 21283, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (12 *September*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 53 een zest.; dito 5 pCt. 100¼, 5/16; Syndic. 4½ pCt. 93½, zeven zest., ⅛, negen zest.; Handelm. 134⅝, drie achtste, ¾; O. Indie 5 pCt. 99 negen zest., ½, ⅝; Ardoins 17 derd. zest.; dito coupon 19¾, ⅞, 19; dito 3 pCt. 26½; Rusland 4 pCt. 90¾; Metall. 109⅝; Braz. 77.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.